

Vežėjų automobiliais atsakomybės (CMR) draudimo taisyklės Nr. 019

Patvirtinta ERGO Insurance SE Lietuvos filialas Generalinio direktoriaus 2014-05-13 įsakymu Nr. 57
Galioja nuo 2014 m. rugpjūčio 1 d.

1. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį
2. Draudimo sutarties sudarymas
3. Draudimo objektas
4. Apdrausti interesai
5. Draudiminės apsaugos variantai
6. Nedraudiminiai įvykiai, dėl kurių draudimo įmonė neprivalo mokėti draudimo išmokų
7. Išskaita
8. Draudimo suma / Maksimali draudiko išmokos suma
9. Draudimo įmokų dydžių apskaičiavimo tvarka
10. Metinės draudimo įmokos dydis ir nuostolių naštos santykis
11. Draudimo įmokų mokėjimo pagrindai; atsakomybė dėl mokėjimo terminų pažeidimo bei pasekmės
12. Draudimo sutarties galiojimo terminai
13. Draudimo rizikos pokyčiai ir jų pasekmės
14. Draudimo apsaugos galiojimo teritorija
15. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos
16. Draudėjo pareigų nesilaikymo pasekmės
17. Žalos nustatymo tvarka
18. Draudimo išmokos mokėjimas. Dviguba draudimo sąlygos
19. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos, pranešimų pateikimo forma
20. Šalių tarpusavio atsiskaitymo nutraukus draudimo sutartį tvarka
21. Atsakomybė už draudimo taisyklių pažeidimus
22. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas
23. Draudimo tarpininkai
24. Draudimo sutarties pasibaigimas ir negaliojimas
25. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

1. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį

1.1. Draudėjas, norėdamas sudaryti vežėjo atsakomybės draudimo sutartį, toliau tekste vadinama draudimo sutartimi, pateikia draudikui nustatytos formos rašytinį prašymą.

1.2. Prašymo sudaryti draudimo sutartį forma pateikiama šių taisyklių Priede Nr. 1. Draudėjas privalo išsamiai atsakyti į anketos klausimus. Už prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas. Jei po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai įvertinti, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nuslėpė, išnyko iki draudiminio įvykio ar neturėjo įtakos draudimui įvykti.

2. Draudimo sutarties sudarymas

2.1. Draudimo sutartis turi būti rašytinė.

2.2. Draudimo sutartį patvirtina draudimo polisas (liudijimas). Draudėjo prašymas (p. 1.2.), visi draudimo sutarties priedai, papildymai ir pakeitimai, sudarius draudimo sutartį yra laikomi sudėtine draudimo sutarties dalimi. Jeigu tarp draudimo liudijimo, priedų, papildymų ir pakeitimų yra neatitikimų ar prieštaravimų, viršenybę turi vėliausiai sudaryto dokumento sąlygos.

3. Draudimo objektas

3.1. Priklausomai nuo draudimo sutarties turinio, draudikas apdraudžia krovininių vežėjų atsakomybę,

numatytą su užsakovu sudarytoje apmokamo vežimo sutartyje, naudojant draudėjui priklausančias transporto priemones, skirtas krovininių vežimams (įskaitant ne mažiau kaip pusei metų išsinuomotas ir lizingo būdu gautas transporto priemones).

3.2. Nedraudimo objektas/ neapdraudžiama atsakomybė:

3.2.1. kai yra pervežami šie kroviniai: paštas, vertybiniai popieriai, dokumentai, pinigai, brangieji metalai, juvelyriniai gaminiai, brangakmeniai, meno dirbiniai, antikvariatas, persikraustymo daiktai, gyvi gyvūnai, palaikai;

3.2.2. kai žala padaroma asmens sveikatai ar asmens gyvybės atėmimas, įskaitant laidojimo išlaidas, kai žala padaryta gyvūnams;

3.2.3. dėl baudų, delspinigių, netesybų ir kitų panašių mokėjimų atlyginimo, numatytų pervežimo sutartyje tarp užsakovo ir vežėjo;

3.2.4. kai pervežami lengvieji automobiliai, nebent kroviniai vežami artimiausiu keliu tarp arba į/iš Vakarų Europos ir Pabaltijo šalių;

3.2.5. kai pervežamas alkoholis, tabakas ir tabako gaminiai;

3.2.6. kai vykdomos kitos – ne krovininių vežimo operacijos: ekspedijavimas, sandėliavimas, krovimas, taisymas, remontas, apdirbimas, pakavimas ir pan., nebent raštu yra sutarta kitaip;

3.2.7. kai žalą kroviniumi sukelia kiti vežimo procese dalyvaujantys ūkio subjektai, ypač vežėjai, draudimo sutartyje nepaminti kaip apdraustieji asmenys.

3.3. Draudimo apsauga galioja vežant krovinius tik į automobilių sąrašą įtrauktomis ir draudimo sutarties šalių raštu patvirtintomis transporto priemonėmis su sąlyga, kad apie jas draudikas buvo informuotas prieš atsitinkant draudimui įvykiui bei buvo sumokėtos sutartais terminais visos draudimo sutartyje numatytos draudimo įmokos.

4. Apdrausti interesai

4.1. Šis draudimas apima pagrįstų pretenzijų dėl nuostolių kroviniui atlyginimo patenkinimą ir nepagrįstų atmetimą, kai dėl nuostolių atlyginimo draudėjui teikiama teisėto pretenzijos reiškinys reikalavimai.

4.2. Apdraudžiama draudėjo atsakomybė numatyta pagal 1956 m. „Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvenciją (CMR)“ pervežant krovinius tarptautiniais maršrutais.

4.3. Jeigu dėl to atskirai ir raštu susitarta – laikoma sutarta, nurodžius draudimo liudijime draudimo sumas - draudikas atlygina draudėjui:

4.3.1. įstatymais arba valdžios institucijų numatytas būtinas išlaidas, skirtas krovinių gelbėjimui ir/arba sunaikinimui, arba pašalinimui, jeigu šių išlaidų neprivalo atlyginti kiti asmenys;

4.3.2. kroviniui tenkančius bendros avarijos mokėjimus. Draudėjas įsipareigoja išduoti krovinį tik tuo atveju, jeigu užsakovas, gavėjas arba jų krovinio draudikas sumoka kroviniui tenkančias bendros avarijos įmokas arba pateikia atitinkamas bendros avarijos garantijas.

4.3.2.1. Draudėjui atgavus 4.3.2. punkte paminėtas ir vežėjo atsakomybės draudiko sumokėtas sumas, draudėjas įsipareigoja šias sumas grąžinti draudikui.

4.4. Draudikas atlygina išlaidas, skirtas užkirsti kelią betarpiškai gresiančiai žalai ir sumažinant draudiko atlygintą žalą tačiau tik tiek, kiek tos išlaidos buvo būtinos ir pagal aplinkybes pagrįstos. Nepagrįstos išlaidos – tai išlaidos, kurioms nepritaria draudikas.

4.5. Draudikas atlygina teismo išlaidas (žyminio mokesčio, advokato paslaugų), kurios atsiranda teismo proceso metu bylinėjantis su ieškovo dėl nuostolių atlyginimo už kroviniui padarytą žalą bei atmetant nepagrįstas pretenzijas, tačiau tik tiek, kiek išlaidos buvo pagrįstos.

5. Draudiminės apsaugos variantai

5.1. Draudėjas gali pasirinkti draudimo sutartimi (draudimo liudijimu) apibrėžtą draudimo variantą.

5.1.1. Draudimo variantas „BASIC“

Standartinė šiose draudimo taisyklėse apibrėžta draudimo apimtis.

5.1.2. Draudimo variantas „EXTRA“

Šiose draudimo taisyklėse apibrėžta draudimo apimtis, įskaitant draudimo liudijime bei draudimo sutarties sąlygose nurodytus draudimo apimtį papildymo susitarimus pagal pridėdamas išlygas.

6. Nedraudiminiai įvykiai, dėl kurių draudimo įmone neprivalo mokėti draudimo išmokų

6.1. Draudikas neįpareigotas patenkinti pretenzijų:

6.1.1. kai kroviniai vežami neteisėtai;

6.1.2. kai nuostoliai atsiranda dėl draudėjo tyčios, nusikalstamos veikos ar neveikimo, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinąjį gintį, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);

6.1.3. kai žala atsirado dėl draudėjo ar apdraustojo didelio neatšargumo. Dideliu neatšargumu laikomas draudėjo ar apdraustojo elgesys, pasireiškiantis veikimu ar neveikimu, kurio draudėjas ar apdraustasis, laikydamasis bent minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų padaręs;

6.1.4. kai nuostolius sąlygoja branduolinė energija ar radioaktyviosios medžiagos;

6.1.5. kai nuostolių priežastimi yra karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai, karinio pobūdžio veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), ginkluoti konfliktai, pilietinis karas, masiniai neramumai, maištai, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos panaudojimo mastą, streikai, atleistųjų iš darbo veiksmai, valdžios potvarkis, konfiskavimas ar arešto uždėjimas iš valstybės pripažintų valdžios organų pusės. Neatlyginama taip pat žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu ar nuslopinimu dėl šiame punkte nurodytų veiksmy ir įvykių;

6.1.6. kai nuostolių priežastimi yra bet koks pobūdžio teroristiniai aktai (veiksmai, sukeliantys pavojų daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams, panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą (pvz.: sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviąsias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.), siekiant politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, tame tarpe ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę ir/ar visuomenę ar jos dalį). Neatlyginama taip pat žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu ar nuslopinimu dėl šiame punkte nurodytų veiksmy ir įvykių;

6.1.7. kai viršijami sutarti krovinio pristatymo terminai, kurie buvo nepagrįstai mažai esančiomis aplinkybėmis;

6.1.8. dėl neteisingo apmokėjimo (išperkamojo mokesčio) ar neatsiskaitymo gabenant krovinį;

6.1.9. kai nuostolių priežastimi yra krovinio pristatymas neteisėtam gavėjui;

6.1.10. kai užfiksuojamas nepaaiškinamas krovinio trūkumas (dingimas), ypač pristačius krovinį su originaliomis plombomis arba be išorinių transporto priemonės ar krovinio įpakavimo pažeidimų ir tai nėra užfiksuota kompetentingų institucijų – policijos, milicijos, gaisrinės tarnybos, muitinės. Neatlyginama už vagystės nuostolius, kai tęsiamas krovinio pervežimas po išmuitinimo.

6.1.11. kai žala atsirado dėl neblaivių ar kitaip apsvaigusių vairuotojų ar kitų draudėjo darbuotojų veikos ar neveikimo;

6.1.12. dėl valdžios institucijų nurodymu atliktų krovinio konfiskavimo, arešto, sulaikymo, sunaikinimo, paskirtų baudų už muitinės, TIR sistemos ir kitų įstatymų pažeidimus ar kitokios rūšies įsikišimo;

6.1.13. kai nuostolių priežastimi yra krovinio ir/arba krovinio dokumentų vagystė, sąlygota transporto priemonės su kroviniu ir/arba dokumentų palikimo be priežiūros (t.y. kai krovinius dingsta iš automobilio, kuris stovi ne pasaugos pagrindais saugomoje aikštelėje. Pasaugos pagrindų įrodymas – sumokėjimo už saugomą aikštelę kvitas), pažeidžiant draudimo sutarties reikalavimus;

6.1.14. kai yra grubiai pažeidžiama ar nesilaikoma krovinio transportavimo, saugojimo, darbo režimo taisyklių ir kt. reikalavimų, numatytų įstatymuose ir tarptautinėse konvencijose (ATP, AETR, ADR negabaritinių krovinių gabenimo taisyklės ir pan.).

6.1.15. už nuostolius dėl padidėjusių vežėjo atsakomybės ribų ar papildomos krovinio vertės, kai, remiantis vertės ar interesų deklaracija pagal CMR konvencijos 24 ir 26 straipsnius, padidėja rizika.

6.2. Papildomai draudimo sutarties šalims raštu susitarus prieš krovinio vežimo pradžią išimties pagal šių taisyklių 3.2.1, 3.2.4., 3.2.5., 6.1.9., 6.1.15. punktus gali būti pakeistos arba panaikintos.

7. Išskaita

7.1. Išskaita – tai draudėjo nuostolių suma (išreikšta konkrečia pinigų suma), kurią draudėjas kiekvienu žalos atveju padengia pats.

7.2. Pretenzijoms ir išlaidoms, kurios vienu draudiminiu atveju susidarė dėl kelių rizikos faktorių, taikoma viena bendra išskaita, priklausomai nuo krovinio pobūdžio.

8. Draudimo suma / Maksimali draudiko išmokos suma

8.1. Draudiko atsakomybė ribojama ne didesne kaip draudimo liudijime nurodyta suma už kiekvieną atskirą draudiminį įvykį.

8.2. Draudimo suma yra draudimo sutartyje nurodyta didžiausia pinigų suma, kurią draudikas turi išmokėti draudiminio įvykio atveju. Teisėtam pretenzijų reiškiėjui iki draudimo liudijime nurodytų sumų draudikas atlygina:

8.2.1. krovinio gelbėjimo, priverstinio sunaikinimo ir pašalinimo išlaidas;

8.2.2. vadovaujantis CMR konvencija sumas dėl krovinio praradimo ar apgadinimo bei papildomas sumas dėl finansinių nuostolių, kurios susijusios su 4.2. punkte apibrėžta vežėjo atsakomybe.

8.3. Neviršijant atsakomybės ribų, atlyginama žala pagal pagrįstas pretenzijas, kompensuojamos išlaidos, patirtos siekiant išvengti pretenzijų ar jas sumažinti arba įvertinti, taip pat teismo išlaidos. Draudiko nurodytosios būtinosios žalos sumažinimo išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, neatsižvelgiant į tai, kad tokios išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą.

8.4. Kelios, tos pačios priežasties sąlygotos, pagal vietą ir laiką susijusios žalos laikomos vienu draudiminiu įvykiu.

9. Draudimo įmokų dydžių apskaičiavimo tvarka

9.1. Prieš pasirašant draudimo sutartį arba kiekvienų draudiminių metų pradžioje draudėjas privalo raštu nurodyti transporto priemones, įskaitant registracijos numerius ir transporto priemonių rūšį (refrižeratoriai, balniniai vilkikai, tentiniai sunkvežimiai ir pan.), kuriomis atliekant pervežimus vadovaujantis šių taisyklių 3 paragrafu apdraudžiama vežėjo atsakomybė.

9.2. Draudimo įmokos apskaičiavimas pagal transporto priemones:

9.2.1. pagal draudėjui priklausančių transporto priemonių, nurodytų draudimo sutarties priede, skaičių;

9.2.2. pasikeitus transporto priemonių sąrašui draudimo sutarties galiojimo metu, draudėjas privalo apie tai raštu pranešti draudikui, kuris savo parašu ir antspaudu turi patvirtinti naują apdraustų transporto priemonių sąrašą. Visi šie pakeitimai ir su tuo susijusi draudiminė apsauga galioja su sąlyga, jeigu jie atlikti prieš įvykstant draudiminiam įvykiui.

9.3. Draudimo įmokos apskaičiavimas pagal apyvartą:

9.3.1. draudimo įmoka apskaičiuojama pagal draudėjo metines bruto pajamas už pervežimus, atliekamus jam priklausančiomis transporto priemonėmis. Draudimo įmoka apskaičiuojama kaip procentinė dalis nuo metinių bruto pajamų už krovinių pervežimus.

9.3.2. pasibaigus kiekvieniems kalendoriniams metams, draudėjas privalo iki kitų metų paskutinės sausio mėnesio dienos, pranešti draudikui apie metines bruto pajamas, gautas atliekant tarptautinius pervežimus.

9.3.3. galutinę draudimo įmoką draudikas apskaičiuoja per dvi savaites nuo to momento, kai buvo pateikti 9.3.2 punkte paminėti duomenys. Draudimo sutarties šalys įsipareigoja atsiskaityti tarpusavyje pagal atsiradusius įsiskolinimus per dvi savaites nuo galutinės draudimo įmokos apskaičiavimo datos.

9.3.4. draudikas turi teisę patikrinti draudėjo pranešimus peržiūrėdamas įmonės finansinės atskaitomybės dokumentus. Gautus duomenis jis įsipareigoja laikyti paslaptį.

9.4. Draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka pasirenkama draudimo sutarties šalių susitarimu.

10. Metinės draudimo įmokos dydis ir nuostolių naštos santykis

10.1. Sekančių draudiminių metų draudimo įmoka nustatoma pagal praėjusių draudiminių metų nuostolių našlą. Nuostolių našta apibrėžiama šių taisyklių 10.5 punkte.

10.2. Jeigu praėjusių draudiminių metų nuostolių našta didesnė kaip 70%, sekantiems draudiminiams metams draudimo įmoka didinama tokia tvarka:

Nuostolių našta - Priedas

70% - 80% 15%

81% - 100% 40%

101% - 120% 70%

121% - 140% 100%

141% - 160% 130%

161% - 180% 160%

10.3. Jei nuostolių našta viršija 180%, tai sekantiems draudiminiams metams draudėjas turi sumokėti atskirai sutartą draudimo įmoką. Nesumokėjus draudimo įmokos per nurodytą draudimo sutartyje arba įmokų sąskaitoje laikotarpį, draudimo apsauga nustoja galiojusi vadovaujantis 12.2. punkto sąlygomis.

10.4. Jei draudimo sutartis įsigalioja po birželio 30 d., tai draudimo įmoka 9 paragrafe numatyta tvarka perskaičiuojama tik pasibaigus sekantiems kalendoriniams metams, atsižvelgiant į nuostolių našlą nuo draudimo sutarties pradžios.

10.5. Nuostolių našta yra santykis tarp per pasibaigusius draudimo/kalendorinius metus išmokėtų draudimo įmokų bei suformuotų rezervų ir per tą patį laikotarpį privalomų įmokėti neto draudimo įmokų (draudimo įmoka atskaičius draudimo mokesčius ir kitas rinkliavas).

11. Draudimo įmokų mokėjimo pagrindai; atsakomybė dėl mokėjimo terminų pažeidimo bei pasekmės

11.1. Draudimo įmokos mokėjimo pagrindas yra draudėjo ir draudiko pasirašyta draudimo sutartis arba draudiko perduoto draudimo poliso priėmimo faktas.

11.2. Draudimo įmokos mokėjimo tvarka:

11.2.1. draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo tvarką:

a) mokėti iš karto už visą draudimo laikotarpį;

b) mokėti kas pusę metų su 3% priedu;

c) mokėti kas ketvirtį su 5% priedu.

11.3. Visą ar pirmąją dalinę draudimo įmoką draudėjas privalo sumokėti draudimo sutartyje nustatytu laiku (p. 12.2).

11.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas praneša draudėjui raštu, nuroydamas, kad po 15 dienų nuo pranešimo apie nesumokėtą įmoką išsiuntimo draudimo apsauga bus sustabdyta, o po 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudimo sutartis pasibaigs.

11.5. Draudėjui sumokėjus draudimo įmoką laikotarpiu nuo draudimo apsaugos sustabdymo iki jos pasibaigimo, nurodyto šių taisyklių 11.4. punkte, draudimo apsauga bus atnaujinta nuo 3 (trečios) dienos, einančios po įmokos sumokėjimo, 00 val.

11.6. Draudimo įmoka ir draudimo suma draudimo liudijime gali būti nurodoma nacionaline ir/ar užsienio valiuta. Draudimo įmokos ir išmokos gali būti mokamos nacionaline ir/ar užsienio valiuta, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.

11.7. Metinė draudimo įmoka perskaičiuojama į eurus sutarties sudarymo dienos oficialiu valiutos kursu.

12. Draudimo sutarties galiojimo terminai

12.1. Draudimo sutartis sudaroma laikotarpiui, kuris nurodomas draudimo liudijime (polise) ir gali būti atnaujinama kasmet, jeigu nėra viena iš sutarties šalių, likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki draudimo metų pabaigos, nepraneša raštu kitai šaliai apie sutarties nutraukimą.

12.2. Draudiminė apsauga galioja nuo draudimo sutartyje nurodytos datos su sąlyga, kad visa arba kitos įmokų dalys buvo apmokėta (-tos) per draudimo sutartyje arba įmokų sąskaitoje nurodytą apmokėjimo laikotarpį.

12.3. Draudimo sutartis galioja tik tiems pervežimams, kurie prasidėjo draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu. Pervežimas prasideda, kai krovinys visiškai pakraunamas į transporto priemonę ir tik po to, kai vežėjas savo parašu ir antspaudu ant CMR važtaraščio patvirtina krovinio priėmimą.

12.4. Draudimo apsauga baigiasi kai krovinys atskiriamas nuo transporto priemonės.

13. Draudimo rizikos pokyčiai ir jų pasekmės

13.1. Iš esmės pasikeitus draudimo sutartyje numatytoms aplinkybėms, dėl kurių padidėja arba gali padidėti draudimo rizika, draudėjas privalo tuoj pat pranešti apie tai draudikui, kuris turi teisę reikalauti pakeisti sutarties sąlygas arba padidinti įmoką (premiją.) Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti sutarties sąlygų ar mokėti didesnės įmokos (premijos), draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo prieš terminą ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms. Jeigu draudėjas nepraneša apie draudimo rizikos padidėjimą, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos (premija). Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

13.2. Išnykus apdraustai rizikai, draudėjas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo įmokas už tą riziką nuo jos išnykimo dienos. Apie apdraustos rizikos išnykimą draudėjas privalo informuoti draudiką. Šiuo atveju draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

13.3. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką (premiją). Jeigu draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų arba sumažinti draudimo įmokos (premijos), draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo prieš terminą ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

14. Draudimo apsaugos galiojimo teritorija

14.1. Draudimo apsauga galioja draudimo liudijime nurodytos teritorijos ribose. Tuo atveju, jei krovinio pakrovimo/iškrovimo vieta yra už šios teritorijos ribų, draudiminė apsauga negalioja visam pervežimui, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

15. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

15.1. Ikisutartinės draudiko teisės ir pareigos:

a) draudikas turi teisę reikalauti iš asmens, ketinančio sudaryti draudimo sutartį, pateikti reikalingą informaciją, jeigu ši informacija yra susijusi su draudimo sutartimi;

b) išduoti draudėjui draudimo liudijimą bei vežėjų automobiliais atsakomybės draudimo taisyklių kopiją.

15.2. Draudiko pareigos:

a) įvykus draudiminiam įvykiui šiose taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais išmokėti draudimo išmoką;

b) draudėjui pareikalavus ir jam sumokėjus draudimo įmoką, išduoti draudimo liudijimo dublikatą ar kitus draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus;

c) neskelbti informacijos apie draudėją ar kitus asmenis, jų turtingą padėtį, gautos vykdant draudimo sutartį.

15.3. Draudėjo pareigos prieš draudiminį įvykį:

a) naudoti krovinį pervežimams tinkamas transporto priemones;

b) rūpestingai parinkti transporto priemonių vairuotojus, juos reguliariai konsultuoti ir apmokyti bei kontroliuoti jų pareigų vykdymą;

c) tarptautinių maršrutų vairuotojus, susijusius su draudėju darbiniiais santykiais, supažindinti su tarptautinių pervežimų taisyklėmis bei įteikti draudimo poliso priedą Nr. 2. „Nurodymus vairuotojams pervežant krovinius automobiliais“, kurie jų gavimą patvirtina raštu, bei įpareigoti vairuotojus šių nurodymų laikytis;

d) įpareigoti vairuotojus laikytis „Kelių transporto priemonių ekipažų, vežančių keleivius ir krovinius tarptautiniais maršrutais, darbo tvarkos taisyklių“, kurias patvirtino Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija;

e) iki vežimo pradžios raštu informuoti draudiką apie aplinkybes, padidinančias draudiko prisiimtą riziką. Apie draudimo rizikos padidėjimo atvejus draudikas, sudarant su draudėju draudimo sutartį, privalo informuoti draudėją. Rizikos padidėjimu vadinami tie atvejai, kai draudėjo veikloje atsiranda nauja draudimo rizika (pvz. vežami pavojingi kroviniai, iškyla grėsmė pristatyti krovinį neteisėtiems jo gavėjams ir pan.);

15.4. Draudėjo pareigos atsitikus draudiminiam įvykiui:

a) nedelsiant raštu pranešti draudikui apie draudiminį įvykį, vėliausiai per 3 darbo dienas, kai tik buvo apie tai sužinota;

b) išsamiai informuoti draudiką apie įvykio aplinkybes, imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai išvengti ar jai sumažinti, laikydamasis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai buvo duoti. Būtinai išlaidas, draudėjo turėtas stengiantis išvengti žalos ar ją mažinant arba vykdant draudiko nurodymus, atlygina draudikas, neatsižvelgdamas į tai, kad atitinkamos priemonės nedavė teigiamo rezultato. Tokios išlaidos atlyginamos neatsižvelgiant į tai, kad išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą.

c) draudėjas turi padėti draudikui išsiaiškinti draudiminio įvykio aplinkybes, taip pat privalo pateikti išsamius ir teisingus pranešimus apie žalą ir visus faktus, susijusius su draudiminiu įvykiu. Draudėjas turi pateikti draudikui visus dokumentus, kurie, draudiko nuomone, yra reikšmingi tiriant ir vertinant draudiminį įvykį.

d) pagal galimybes iš karto informuoti draudiką ir imtis reikiamų teisinių priemonių, ypač prieštarauti apmokėjimų reikalavimams, jei pretenzija paduodama nagrinėjimui į teismą;

e) be išankstinio draudiko sutikimo nepatenkinti ir nepripažinti jokių pretenzijų.

f) be išankstinio draudiko sutikimo niekam neperleisti iš draudimo sutarties kylančių pretenzijų;

g) draudikui reikalaujant jo sąskaita rūpintis bylos iškelimu pretenzijos reiškeiui ir perduoti bylos vedimą draudikui;

h) apie kiekvieną vagystę, apiplėšimą ir kiekvieną eismo įvykį, kuris gali sukelti žalą kroviniumi, tuoj pat pranešti atsakingai policijos tarnybai.

16. Draudėjo pareigų nesilaikymo pasekmės

16.1. Jeigu draudėjas ar apdraustasis nevykdo pareigų numatytų šių taisyklių punktuose 15.3., 15.4. draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigų nevykdo tyčia ar dėl neatsargumo, išskyrus, kai įrodoma, kad draudėjo ar apdraustojo pareigų nevykdymas neturėjo įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką.

16.2. Jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesinėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai išvengti ar sumažinti, draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo.

17. Žalos nustatymo tvarka

17.1. Žalos atveju draudikui būtina pateikti originalus arba, jei draudikas tam pritaria, atitinkamai Patvirtintas kopijas, tokių dokumentų:

- a) pranešimą apie žalą, pasirašytą draudėjo ir, jei įmanoma, vairuotojų;
- b) važtaraštį; kai kroviny susideda iš atskirų krovinių- krovinių sąrašų;
- c) teisėto ar įgalioto asmens pretenzinį raštą (sąskaitą) dėl nuostolių atlyginimo;
- d) nuostolių patyrusio krovinio sąskaitą-faktūrą (originalą);
- e) jei reikalaujama – avarijų komisaro sertifikatą (pranešimą);
- f) reikalui esant policijos protokolą, pranešimo policijai kopiją;
- g) vairuotojo raštišką paaiškinimą;
- h) kitus draudiko reikalaujamus dokumentus, susijusius su draudiminiu įvykiu.

18. Draudimo išmokos mokėjimas. Dvigubo draudimo sąlygos

18.1. Draudimo išmoka fiziniams ir juridiniams asmenims, turintiems teisę į išmoką, yra mokama atitinkamai per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudiminio įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei įvykis yra draudiminis (t.y., vadovaujantis CMR konvencija yra įrodyta vežėjo atsakomybė dėl prarasto ar apgadinto krovinio), tačiau tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsęs ilgiau kaip 3 mėnesius, draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai.

18.2. Draudikas nemoka draudimo išmokos, jeigu dėl draudiminio įvykio prieš draudėją ar jo atstovus arba asmenį, turintį teisę gauti draudimo išmoką yra iškelta baudžiamoji byla arba dėl šio įvykio vyksta teisminis procesas. Tik gavęs oficialų pranešimą iš teisėsaugos institucijų apie baudžiamosios bylos sustabdymą ar nutraukimą draudikas sprendžia klausimą dėl draudimo išmokos mokėjimo.

18.3. Draudikas, atsisakydamas mokėti arba sumažindamas draudimo išmoką dėl to, jog draudėjas pažeidė draudimo sutarties sąlygas, privalo įvertinti draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudiminiu įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

18.4. Draudikas nemoka draudimo išmokos, jei draudėjas ar įgaliotas asmuo gavo visą žalą atlyginimą iš trečiojo asmens, kalto dėl padarytos žalos.

18.5. Įvykus draudiminiam įvykiui, ir nustačius, kad dėl tų pačių rizikų draudėjas sudaręs draudimo sutartis daugiau nei su viena draudimo įmone, draudimo išmoką kiekviena draudimo įmonė moka proporcingai draudimo sutartyje nurodytai draudimo sumai, tačiau draudiko ir kitų draudimo įmonių išmokamos draudimo išmokos negali viršyti žalos dydžio.

19. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos, pranešimų pateikimo forma

19.1. Atsiradus aplinkybėms, kurios padidina draudiko prisiimtą riziką, draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką (premiją). Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (premijos), draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį prieš terminą, iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

19.2. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudiminiam įvykiui. Jei draudimo sutartis nutraukiama šiuo pagrindu, draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos (premijos), kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.

19.3. 11.6. p. numatytu pagrindu.

19.4. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet koku atveju, tačiau jis privalo raštu prieš 30 kalendorinių dienų apie tai pranešti draudikui.

19.5. Visi draudimo sutarties pakeitimai bei papildymai atliekami pasirašant draudimo sutarties priedus. Priedai įsigalioja nuo jame nurodytos datos, pasirašius jį draudikui ir draudėjui, tačiau su sąlyga, kad šiose taisyklėse numatytais terminais apmokėtos papildomos draudimo įmokos, jei tokios buvo numatytos.

19.6. Visi draudėjo ir draudiko pranešimai ir paaiškinimai, minimi šiose taisyklėse, pateikiami raštu.

19.7. Sumažėjus draudimo mastui (pvz. išbraukus transporto priemonę iš apdraustųjų sąrašo ar pan.), draudimo apsauga sumažėjusia apimtimi įsigalioja nuo draudėjo raštiško pranešimo datos. Vėliau, jei nors viena iš sutarties šalių reikalauja, pasirašomi atitinkamų pakeitimų priedai.

20. Šalių tarpusavio atsiskaitymo nutraukus draudimo sutartį tvarka

20.1. Vienai iš draudimo sutarties šalių nutraukus draudimo sutartį, atsiskaitymas vykdomas tokia tvarka:

- a) 19.4. p. numatytu pagrindu sumokėta draudikui draudimo įmoka negrąžinama, jeigu draudimo sutartyje nėra nustatyta kitaip;
- b) 19.2. ir 19.3. p. nustatytais pagrindais;
- c) kai draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, esant esminiams draudimo sutarties pažeidimams, tai draudėjui grąžinama likusio draudimo sutarties galiojimo laiko draudimo įmoka, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas bei pagal tą sutartį išmokėtas sumas. Sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos sudaro 10% nuo apskaičiuotos visos pasirašytos draudimo įmokos;
- d) kai draudimo sutartis nutraukiama draudimo įmonės reikalavimu, esant esminiams draudimo sutarties pažeidimams, draudėjui draudimo įmokos negrąžinama.

21. Atsakomybė už draudimo taisyklių pažeidimus

21.1. Draudimo sutarties šalys, pažeidusios draudimo sutarties sąlygas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

21.2. Draudėjas ar draudimo įmonė laikomi pažeidusios draudimo sutarties sąlygas tik nustačius jų kaltę.

21.3. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia asmenys, veikiantys kaip draudėjo atstovai arba draudėjo šeimos nariai, vedantys su juo bendrą ūkį.

22. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas

22.1. Draudikas įstatymų nustatyta tvarka turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams.

22.2. Draudėjui nesutinkant su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, draudimo sutartis nutraukiama draudimo sutarties šalių susitarimu. Tokiu atveju draudėjui yra grąžinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

23. Draudimo tarpininkai

23.1. Draudėjo ar draudiko parodymus, pareiškimus ir priedus tarpininkai įgalioti priimti ar perduoti tik tuomet, jeigu jie tarpininkauja sudarant draudimo sutartį.

24. Draudimo sutarties pasibaigimas ir negaliojimas

24.1. Draudimo sutartis pasibaigia:

- a) jeigu pasibaigia draudimo sutarties galiojimo terminas;
- b) likvidavus draudėjo įmonę. Sutarčiai pasibaigus šiuo pagrindu, draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- c) teismui priėmus sprendimą dėl draudimo sutarties pripažinimo negaliojančia;
- d) šalių susitarimu.

24.2. Draudimo sutartis negalioja, jeigu:

- a) ji sudaryta po draudiminio įvykio;
- b) po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas pateikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudiminio įvykio tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nuspėpė, išnyko iki draudiminio įvykio ar neturėjo įtakos draudimui įvykiui;
- c) yra kiti LR Civiliniame kodekse nustatyti sandorių negaliojimo pagrindai.

24.3. Draudimo sutartis, sudaryta apgaulės būdu, ir po draudiminio įvykio gali būti teismine tvarka pripažįstama negaliojančia.

25. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

25.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose, vadovaujantis LR įstatymais.

25.2. Visais šiose taisyklėse ir draudimo sutartyse nereguliuotais atvejais taikomos Draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis

